

ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АСОЦІАЦІЯ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ»

вул. Хрещатик, 6, 2 пов., м. Київ, 01001, Україна • +380 (44) 492-88-48 • info@uba.ua • www.uba.ua

Вих. №2055 від 13 вересня 2019 року

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань фінансів, податкової
та митної політики
Гетманцеву Д.О.

Відкрите звернення Комітету АПУ з податкового та митного права щодо законопроекту стосовно вдосконалення адміністрування податків (№1210)

Комітет Асоціація правників України з податкового та митного права (надалі - Комітет АПУ) висловлює стурбованість змінами в адмініструванні податків, які пропонується внести до Податкового кодексу України проектом Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» (реєстр. №1210) та просить звернути увагу на таке.

1. Законопроектом пропонується ввести поняття вини у главу «Відповідальність».

Комітет АПУ позитивно ставиться до запровадження принципу «вини» як обов'язкового елементу складу податкового правопорушення, однак, у проекті закону цей принцип нівелюється шляхом застосування штрафних санкцій за відсутності вини щодо переважної більшості податкових правопорушень.

У проекті пропонується закріпити перелік випадків звільнення від відповідальності. Це фактично виключний перелік винних дій третіх осіб. Однак він не зможе врахувати всі дії третіх осіб, що матимуть наслідком порушення податкового законодавства зі сторони платників податків. Це ставить платників податків у нерівні умови.

Крім того, пропонується ввести поняття «умислу», який визначатиметься контролюючим органом. Висновки останнього, викладені в актах перевірки, у подальшому можуть використовувати органи слідства для кваліфікації умисних злочинів. Надання контролюючого органу повноважень встановлювати наявність чи відсутність умислу в рамках здійснення заходів контролю несе корупційні ризики.

2. Законопроектом значно збільшуються або встановлюються нові штрафні санкції за ряд податкових правопорушень, а також, у деяких випадках, збільшується розмір пені.

ГЕНЕРАЛЬНІ ПАРТНЕРИ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ В 2019 РОЦІ

ПАРТНЕРИ

AVERLEX

ARIO LAW FIRM

ASTERS

АЛЕКСЕВ
БОЯРЧУКОВ
ТА ПАРТНЕРИ

ДУБІНСЬКИЙ & ОБІАРОВА
Потенціологічне Агентство

Kachura

ВАСИЛЬ КІСІАБ

VB' PARTNERS
law firm

ЮРИДИЧНЕ
БЮРО
ЕГОРОВ
ПУПІНСЬКИЙ
АФАНАСЬЕВ
І ПАРТНЕРИ

LCF

SJS GROUP

КУШНІР, ЯКИМ'ЯК ТА ПАРТНЕРИ
ЮРИДИЧНА ФІРМА

MORIS

Sokolovskiy
and Partners

3. Запропоновано суттєво розширити можливості для проведення планових та позапланових документальних податкових перевірок та істотно збільшити строки їх проведення.

4. Законопроектом незбалансовано вводяться додаткові підстави для зупинення строку давності, серед яких неможливість проведення податкової перевірки, зокрема, у зв'язку з оскарженням у суді наказу на перевірку, незалежно від результатів такого оскарження.

У проекті закону запропоновано надати контролюючому органу розширену дискрецію щодо призначення перевірок, тому зупинення строку давності у випадку, коли рішенням суду визнано незаконним наказ на перевірку, є несправедливим і дискримінаційним стосовно платника податків.

5. Законопроект розширює обставини накладення адміністративного арешту на майно, зокрема, у разі якщо нерезидент розпочинає господарську діяльність через постійне представництво на території України без взяття на податковий облік. При цьому, проектом не визначено, що маєтись на увазі під початком діяльності нерезидента і як він буде встановлюватись.

Крім того, законопроект не вирішує питання розгляду заяв контролюючих органів до нерезидентів про підтвердження обґрунтованості адміністративного арешту. А з огляду на обмежені часові межі розгляду такої категорії спорів, існують ризики вирішення таких спорів без участі нерезидента, що матиме наслідком порушення права на захист, принципів рівності та змагальності.

6. Враховуючи новий, жодним чином не врегульований, порядок визначення платником податків об'єктів оподаткування та відображення в податковому обліку первинних документів, контролюючому органу надано необмежену дискрецію щодо визначення податкових зобов'язань платника податків.

7. У проекті закону порушено принцип стабільності податкового законодавства шляхом суттєвого збільшення податкового навантаження на ряд галузей економіки з порушенням строків, визначених пп. 4.1.9. ст. 4 Податкового кодексу України.

8. Позитивно оцінюючи запропоноване у проекті закону регулювання контрольованих іноземних компаній (КІК), звертаємо увагу, що вони поставлені у нерівні умови з українськими платниками податків, оскільки фінансові критерії для визначення необхідності застосування принципу «втягнутої руки» для КІК є більше, ніж у 2 рази нижчими.

Крім того, у разі досягнення таких фінансових критеріїв, всі операції КІК з нерезидентами, незважаючи на їхню суму, слід буде підтверджувати відповідність цін принципу «втягнутої руки», що є необґрунтованим і недоцільним, а також несе значний витратний тягар для КІК та їхніх контролюючих осіб.

Таким чином, законопроект №1210 не виконує свого головного завдання - спрощення взаємовідносин «платник податків - контролюючий орган». Законопроект, по суті, перетворює контролюючий орган в каральний, збільшує корупційні ризики та покладає на платників податків додаткове навантаження (як податкове, так і щодо оскарження рішень, дій і бездіяльності податкового органу).

Такі зміни насторожують і сприймаються бізнес та правничою спільнотою як необґрунтований фіскальний тиск та суперечить позиції Президента України щодо необхідності лібералізації податкового середовища в державі.

Разом із тим Комітет АПУ схвалює конструктивний підхід, зокрема, при визначенні строків сплати податкових зобов'язань, часткову лібералізацію в питанні застосування до особи штрафів за наявності обставини, що пом'якшують відповідальність та усунення технічних неузгодженостей у тексті Податкового кодексу України.

Відтак, Комітет Асоціація правників України з податкового та митного права закликає народних депутатів України не голосувати за розгляд проекту закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» №1210 за скороченою процедурою, а здійснювати його розгляд за загальною процедурою з обов'язковим обговоренням положень законопроекту з громадськістю.

Комітет АПУ готовий стати майданчиком для таких обговорень і надати напрацювання, які підготовлені членами Комітету, щодо удосконалення податкового законодавства.

**Голова Комітету
з податкового та митного права**

Тетяна Лисовець